

مقدمه:

با عنایت به ماده واحده مصوب جلسه ۶۴۰ مورخ ۸۷/۱۱/۲۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی و ضوابط کلی فعالیت کانون‌های فرهنگی دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوبه جلسه ۱۶۵ شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و با هدف زمینه‌سازی رشد خلاقیت‌های فرهنگی دانشجویان، سامان‌دهی خواسته‌ها و تلاش‌های خودانگیزه فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویی و حمایت و هدایت این گروه از فعالیت‌ها در جهت نیل به ارزش‌های متعالی اسلامی و ایرانی کانون‌های فرهنگی دانشجویان در دانشگاه‌ها تشکیل می‌شوند، این کانون‌ها به منظور تأکید بر هویت ملی و اسلامی، ارتقای سطح همکاری جمعی و بسط و تعمیق فرهنگ مشارکت در دانشگاه‌ها، تأسیس و تقویت نهادهای مدنی و قانونمندی حوزه فعالیت‌های فرهنگی دانشجویان براساس ضوابط مندرج در آیین‌نامه کانون‌های فرهنگی دانشجویان (که از این پس به اختصار آیین‌نامه نامیده می‌شود) فعالیت می‌کنند.

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- کانون‌های فرهنگی دانشجویان نهادهایی هستند که در قالب ضوابط این آیین‌نامه در زمینه‌هایی از قبیل دینی و مذهبی (اسلام شناسی، نماز و نیایش، امر به معروف و نهی از منکر، عفاف و حجاب، قرآن و عترت، مراسم، اعیاد، و وفیات مذهبی و ...)، ادبی و هنری (ادبیات، فیلم و عکس، هنرهای نمایشی، هنرهای تجسمی، صنایع دستی و ...) فرهنگ و اندیشه (مطالعات فرهنگی، و ...) و اجتماعی (جهاد یابوری، سازندگی، ایران شناسی، گردشگری، محیط زیست، آسیب‌های اجتماعی، امداد و هلال احمر و ...) فعالیت می‌کنند و در این آیین‌نامه به اختصار کانون نامیده می‌شوند.

تبصره ۱: تشکل‌هایی که زمینه فعالیت آنها علمی، صنفی، ورزشی و سیاسی است از شمول این آیین‌نامه خارج اند.

تبصره ۲: هر کانون می‌تواند با تصویب شورای مرکزی خود و تأیید شورای فرهنگی دانشگاه، در دانشکده‌ها، خوابگاه‌ها و واحدهای تابعه دانشگاه در همان شهر، دفاتر وابسته خود را ایجاد کند.

تبصره ۳: در صورت استقرار دانشکده‌ها، خوابگاه‌ها و واحدهای تابعه یک دانشگاه در چند شهر، امکان تشکیل کانون به صورت مجزا در واحدهای مذکور وجود دارد.

ماده ۲- اساسنامه کانون مجموعه‌ای است مکتوب شامل اهداف، شرح وظایف، تشکیلات، شرایط عضویت، دستورالعمل‌ها و مقررات اجرایی ویژه یک کانون که در قالب ضوابط کلی فعالیت کانون‌ها، ضوابط این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های تکمیلی آن و الگوی تنظیم شده در اداره کل امور فرهنگی دستگاه توسط هیأت مؤسس کانون تدوین می‌شود و در آن موارد ذیل ذکر می‌گردد:

- فعالیت کانون به گونه‌ای خواهد بود که حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و وحدت و هویت ملی ایران اسلامی را تحکیم کرده و در جهت تقویت ارزش‌های فرهنگی ایرانی - اسلامی باشد.
- فعالیت کانون به گونه‌ای خواهد بود که با وظایف سایر نهادها، شوراها، انجمن‌ها، تشکل‌ها و نشریات سیاسی دانشجویی و هیأت علمی و کارکنان دانشگاه تزامن نداشته باشد.

تبصره ۱- اساسنامه پیشنهادی هیأت مؤسس پس از تصویب مجمع عمومی کانون و تأیید شورای فرهنگی دانشگاه لازم الاجرا است.

تبصره ۲: تغییرات اصلاحی اساسنامه پس از تصویب در مجمع عمومی کانون، باید به تأیید شورای فرهنگی دانشگاه برسد.

ماده ۳- عضو کانون به هر یک از دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه محل فعالیت کانون اطلاق می‌شود که مطابق این آیین‌نامه به عضویت کانون در می‌آیند و در چارچوب اساسنامه کانون به فعالیت می‌پردازند. حداقل تعداد اعضای جهت فعالیت یک کانون ۱۵ نفر است.

تبصره ۱- هر دانشجو در زمان واحد می‌تواند حداکثر در سه کانون عضویت داشته باشد.

تبصره ۲- لغو عضویت اعضای کانون یا یکی از موارد زیر محقق می‌شود:

الف) فراغت یا انصراف از تحصیل یا اخراج

ب) عدم فعالیت در چارچوب اساسنامه کانون با تشخیص شورای مرکزی کانون و تأیید گروه ناظر بر فعالیت کانون‌های دانشگاه

ج) محرومیت از تحصیل به واسطه حکم قطعی کمیته انضباطی (عضویت مجدد این فرد یکسال پس از گذراندن دوران محرومیت تنها در صورتی ممکن خواهد بود که به تصویب چهار پنجم اعضای شورای مرکزی برسد).

تبصره ۳- هرگاه عضو کانون در حین فعالیت مشروط شود، عضویت وی از آغاز نیمسال بعد از اعلام مشروطی لغو می‌شود.

ماده ۴- مجمع عمومی کانون شورایی است متشکل از اعضای کانون که جلسات آن به منظور تصویب اساسنامه و آیین‌نامه‌های داخلی کانون و تغییرات آنها، انتخاب اعضای شورای مرکزی کانون، تدوین اولویت‌ها، دریافت گزارش فعالیت سالانه شورای مرکزی کانون و نظارت بر فعالیت‌های آن و استیضاح شورای مرکزی یا اعضای آن به طور عادی حداقل سالی یک بار و به طور فوق‌العاده براساس دعوت شورای مرکزی یا به پیشنهاد یک سوم اعضای کانون تشکیل می‌شود. جلسات مجمع عمومی با حضور حداقل نصف به علاوه یک اعضای رسمی است و مصوبات آن با رأی اکثریت مطلق حاضران معتبر است.

تبصره ۱- در صورت عدم رسمیت جلسات مجمع عمومی، باید ظرف یک ماه جلسه مجدد تشکیل شود. این جلسه با حضور هر تعداد از اعضای رسمی خواهد بود.

تبصره ۲- تصویب تغییرات اساسنامه با رأی دو سوم اعضای مجمع عمومی امکان پذیر است و هر گونه اعمال تغییرات توسط مجمع عمومی در اساسنامه باید در چارچوب آیین‌نامه صورت گیرد. در صورتی که شورای فرهنگی دانشگاه تغییرات اعمال شده در اساسنامه را مغایر آیین‌نامه بداند، نظرات خود را به صورت مکتوب و مستدل به کانون ارائه می‌کند. در صورت اصرار طرفین بر نظرات خود، مرجع نهایی رسیدگی گروه ناظر دانشگاه بوده و رأی این گروه قطعی و لازم‌الاجراست.

تبصره ۳- دبیر شورای هماهنگی کانون‌ها و نماینده مدیر کل امور فرهنگی دانشگاه می‌توانند به عنوان ناظر در جلسات مجمع عمومی کانون شرکت کنند.

ماده ۵- شورای مرکزی کانون شورایی است متشکل از سه تا هفت نفر از اعضای کانون که مطابق مفاد مندرج در این آیین‌نامه (فصل سوم) به منظور برنامه ریزی و اجرای سیاست‌ها و اولویت‌های مصوب کانون، توسط مجمع عمومی کانون انتخاب می‌شوند و وظایف آن مطابق اساسنامه کانون تعیین می‌شود.

ماده ۶- شورای هماهنگی کانون‌های فرهنگی دانشگاه شورایی متشکل از دبیران کانون‌های فرهنگی دانشگاه، مدیرکل امور فرهنگی، نماینده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه و دبیر این شورا می‌باشد. رئیس این شورا مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه است و دبیر این شورا منتخب دبیران کانون‌ها و با تأیید مدیر کل امور فرهنگی دانشگاه خواهد بود. (مطابق ماده ۱۷). شورای هماهنگی کانون‌های دانشگاه ظرف یک ماه پس از ابلاغ نهایی این آیین‌نامه در صورت وجود حداقل سه کانون در دانشگاه مطابق ماده ۱۷ تشکیل و از این پس به اختصار «شورای هماهنگی» نامیده می‌شود.

ماده ۷- با هدف نظارت بر فعالیت کانون‌ها در هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی یک گروه ناظر متشکل از معاون دانشجویی ... فرهنگی یا عنوان مشابه، مسنول نهاد نمایندگی و مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه تشکیل می‌شود. این گروه گزارش‌های نظارت خود را در پایان هر نیمسال به گروه مرکزی نظارت بر کانون‌های دستگاه متبوع خود ارسال خواهد کرد.

ماده ۸- با هدف نظارت و ارزیابی فعالیت‌ها و عملکرد کانون‌ها و گروه‌های ناظر و شورای فرهنگی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور در قبال فعالیت کانون‌ها، گروه مرکزی نظارت بر کانون‌ها در هر دستگاه مرکب از معاون فرهنگی و اجتماعی و مدیرکل امور فرهنگی دستگاه و معاون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها تشکیل می‌شود.

وظایف گروه مرکزی نظارت بر کانون‌ها به شرح زیر است:

۱- نظارت و ارزیابی عملکرد گروه ناظر و شورای فرهنگی هر دانشگاه در قبال فعالیت‌های کانون‌ها

۲- نظارت و ارزیابی فعالیت کانون‌های هر دانشگاه

۳- صدور مجوز، انحلال و نظارت و ارزیابی عملکرد مجمع‌های تخصصی کانون‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویان

۴- بررسی و ارزیابی فعالیت‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویان دانشگاه‌های کشور با عنایت به گزارش‌های دوره‌ای گروه ناظر و عنداللزوم تحقیقات میدانی و گزارش‌های نظارتی

۵- این شورا مرجع نهایی رسیدگی به اختلافات احتمالی شورای فرهنگی، گروه ناظر مجمع‌های تخصصی کانون‌های فرهنگی می‌باشد و حکم این شورا در این خصوص لازم الاجرا و نافذ است.

۶- نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و دستگاه و تفسیر این آیین‌نامه

فصل دوم: ضوابط تشکیل و صدور مجوز

ماده ۹- حداقل سه نفر از دانشجویان علاقه‌مند به فعالیت فرهنگی می‌توانند به عنوان هیأت مؤسس، تقاضای خود را مبنی بر تشکیل کانون در یکی از زمینه‌های مندرج در این آیین‌نامه به دبیرخانه شورای فرهنگی دانشگاه ارائه کنند. اساسنامه پیشنهادی کانون و ضرورت تشکیل آن باید به پیوست تقاضانامه ارائه شود. این دانشجویان باید دارای شرایط زیر باشند:

(الف) گذراندن حداقل یک نیمسال تحصیلی

(نداشتن حکم قطعی محرومیت از تحصیل به مدت یک نیم سال تحصیلی یا بیشتر

تبصره- هیأت مؤسس پس از تشکیل مجمع عمومی و انتخاب شورای مرکزی کانون منحل می‌شود.

ماده - ۱۰ شورای فرهنگی دانشگاه ظرف ۵ روز پس از دریافت و ثبت تقاضا، نسبت به صدور مجوز تأسیس کانون یا اعلام کتبی دلایل عدم صدور مجوز (مطابق ماده ۱۱ این آیین‌نامه) اقدام می‌کند.

ماده - ۱۱ در صورت عدم رسیدگی به تقاضای تأسیس کانون در مهلت مقرر، مخالفت شورای فرهنگی با تأسیس کانون یا اعلام نکردن دلایل عدم صدور مجوز توسط آن شورا، هیأت مؤسس می‌تواند اعتراض خود را ظرف ۱۵ روز پس از پایان مهلت رسیدگی، به گروه ناظر دانشگاه اعلام کند. گروه ناظر دانشگاه ظرف یک ماه نسبت به بررسی اعتراض هیأت مؤسس و صدور رأی نهایی به صورت کتبی اقدام می‌کند. رأی گروه ناظر در این خصوص قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۱۲- شرایط صدور مجوز برای کانون به شرح زیر است

الف) اعضای هیأت مؤسس کانون باید واجد شرایط مندرج در ماده ۹ این آیین‌نامه باشند

ب) در ساختار پیشنهادی اساسنامه کانون باید کلیه اجزاء نظیر اهداف و وظایف، ارکان و تشکیلات (مانند اعضاء و شیوه عضوگیری، مجمع عمومی، شورای مرکزی و دبیر کانون) مطابق مفاد این آیین‌نامه پیش‌بینی شود.

ج) در زمینه مورد تقاضا در همان دانشگاه، کانون مشابهی که با مجوز رسمی مدیرکل امور فرهنگی یا شورای فرهنگی دانشگاه فعالیت می‌کند وجود نداشته باشد

ماده - ۱۳ شورای فرهنگی دانشگاه نمی‌تواند بدون استناد به یکی از موارد مندرج در ماده ۹ این آیین‌نامه، از صدور مجوز کانون خودداری کند.

تبصره -تشکیل کانون به صورت مجزا یا شاخه کانونی در دانشکده‌ها، خوابگاه‌ها و واحدهای تابعه دانشگاه در همان شهر یا شهرهای دیگر با تصویب شورای فرهنگی دانشگاه امکان‌پذیر است.

د) براساس قوانین و مقررات دستگاه و دانشگاه منعی برای تشکیل آن کانون وجود نداشته باشد.

ماده - ۱۴ پس از صدور مجوز فعالیت کانون، هیأت مؤسس کانون باید از طریق فراخوان عمومی و نصب اطلاعیه در سطح دانشگاه اقدام به عضوگیری رسمی نموده و ظرف سه ماه پس از دریافت مجوز، نسبت به برگزاری اولین مجمع عمومی با حضور نماینده مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه جهت تصویب اساسنامه و برگزاری انتخابات شورای مرکزی کانون اقدام کند. در صورت عدم اقدام در مهلت مقرر، مجوز صادر شده لغو خواهد شد .

تبصره ۱- چنانچه در مهلت مقرر، تعداد اعضای کانون به حد نصاب تشکیل کانون (۱۵ نفر) نرسد، مجوز کانون لغو خواهد شد .

تبصره ۲- در صورت لغو مجوز، تقاضای تأسیس مجدد همان کانون، از سوی شورای فرهنگی دانشگاه قابل بررسی می‌باشد.

تبصره ۳- کلیه مهلت‌ها و زمان‌های پیش‌بینی شده در این آیین‌نامه، تعطیلات نوروز، تابستان و بین دو نیمسال را شامل نمی‌شود.

فصل سوم: شورای مرکزی

ماده - ۱۵ اعضای شورای مرکزی کانون متشکل از پنج تا هفت عضو اصلی و دو عضو علی البدل می‌باشند که با برگزاری انتخابات مجمع عمومی کانون و از میان اعضای دارای شرایط زیر برای مدت یک سال مطابق اساسنامه کانون انتخاب می‌شوند:

(الف) حداقل یک نیمسال تحصیلی را گذرانده باشند (به استثنای مقاطع تحصیلات تکمیلی)

(ب) تا پایان دوره فعالیت شورای دانشجوی باشند.

(ج) دو نیم سال تحصیلی متوالی یا سه نیم سال تحصیلی غیر متوالی مشروط نشده باشند.

(د) محکومیت انضباطی منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر نداشته باشند

هـ (عضو شورای مرکزی یا دبیر تشکل‌های اسلامی، شوراهای صنفی دانشجویان، مسئول بسیج دانشجویی و عضو شورای مدیران انجمن‌های علمی و سردبیر نشریات سیاسی دانشجویی دانشگاه نباشند.

(و) عضو شورای مرکزی سایر کانون‌های فرهنگی دانشگاه نباشند.

ماده - ۱۶ جلسات شورای مرکزی کانون باید حداقل یک بار در ماه با حضور حداقل دو سوم از اعضای اصلی تشکیل شود و مصوبات آن با رأی اکثریت مطلق حاضران معتبر است.

تبصره- کلیه مصوبات کانون باید منطبق با اساسنامه کانون، مصوبات شورای هماهنگی و سیاست‌ها و اولویت‌های دانشگاه باشد.

ماده - ۱۷ در اولین جلسه شورای مرکزی کانون، اعضای شورا یک نفر را از میان خود به عنوان دبیر کانون انتخاب و به مدیرکل امور فرهنگی معرفی می‌کنند. دبیر کانون مسئولیت برنامه‌ریزی جلسات شورای مرکزی کانون و نظارت بر اجرای مصوبات آن، شرکت در جلسات شورای هماهنگی کانون‌ها و ارائه گزارش مستمر به آن شورا و پیگیری مصوبات شورای هماهنگی کانون‌ها را عهده‌دار است. همچنین مسئولیت کلیه امور حقوقی، اداری و قانونی کانون بر عهده دبیر آن است.

فصل چهارم: شورای هماهنگی

ماده - ۱۸ در صورت وجود حداقل سه کانون در دانشگاه مطابق این آیین‌نامه، مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه ظرف یک ماه نسبت به تشکیل شورای هماهنگی مطابق ماده ۶ اقدام می‌کند. دبیران کانون‌های حاضر در اولین جلسه این شورا، سه نفر از دانشجویان عضو شورای مرکزی کانون‌های دانشگاه یا کارشناسان (اداری حداقل مدرک کارشناسی مرتبط) دانشگاه را که دارای سوابق برجسته و ارزنده‌ای در حوزه فعالیت‌های فرهنگی هستند، به مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه معرفی می‌کنند و مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه ظرف مدت ۱۵ روز پس از معرفی، یک نفر از ایشان را برای یک سال به سمت دبیری شورای هماهنگی منصوب می‌کند.

تبصره - در صورت عدم تأیید معرفی شدگان توسط مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه، شورای هماهنگی برای یک بار دیگر ظرف یک هفته پس از اعلام نظر کتبی مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه سه نفر دیگر را معرفی می‌کند، در صورت تداوم اختلاف، شورای فرهنگی دانشگاه مرجع نهایی حل اختلاف و انتخاب دبیر شورای هماهنگی کانون‌ها می‌باشد.

ماده - ۱۹ وظایف شورای هماهنگی به شرح زیر است:

الف) ایجاد هماهنگی بین کانون‌های دانشگاه و برنامه‌ریزی جهت فعالیت‌های مشترک میان کانون‌های مختلف دانشگاه

ب) تدوین سیاست‌ها و اولویت‌های کاری کانون‌ها و ارائه پیشنهاد به مدیر کل امور فرهنگی دانشگاه

ج) تأیید برنامه‌های مصوب شورای مرکزی کانون‌ها و پیشنهاد برنامه‌ها و اعتبارات مورد نیاز کانون‌ها به مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه

د) تدوین برنامه آموزشی کانون‌ها و ابلاغ آن جهت اجراء و نظارت بر اجرای دقیق آن

هـ) تدوین آیین‌نامه داخلی کانون‌ها شامل نحوه برگزاری انتخابات، نحوه رسیدگی به تخلفات و نظارت بر حسن اجرای طرح‌ها توسط کانون‌ها

و) نظارت بر عملکرد کانون‌ها از جهت مطابقت مصوبات و برنامه‌های اجرایی با آیین‌نامه و مقررات کانون

ز) ایجاد تسهیلات لازم جهت برقراری ارتباط کاری کانون‌های دانشگاه با سایر نهادهای فرهنگی و دانشجویی داخل دانشگاه

تبصره- هر گونه ارتباط کاری با مراکز مرتبط خارج از دانشگاه از طریق اداره کل امور فرهنگی دانشگاه اجام می‌شود.

ماده - ۲۰ شورای هماهنگی با دعوت مکتوب دبیر از کلیه اعضاء هر ماه حداقل یک جلسه برگزار می‌کند. جلسات آن با حضور حداقل دو سوم اعضاء رسمیت دارد و مصوبات آن با رأی اکثریت مطلق حاضران معتبر است. ماده ۲۱- در صورت مغایرت مصوبات شورای هماهنگی با قوانین و مقررات آموزش عالی به تشخیص گروه ناظر دانشگاه و اصرار شورای هماهنگی بر اجرای مصوبه، موضوع در جلسه مشترک گروه ناظر، رئیس و دبیر شورای هماهنگی و دبیر کانون مربوطه بررسی و در صورت عدم توافق، موضوع به شورای فرهنگی دانشگاه جهت حل اختلاف ارجاع می‌شود. شورای فرهنگی دانشگاه ظرف یک ماه نظر نهایی را اعلام می‌کند و نظر شورای فرهنگی دانشگاه لازم الاجراء است.

ماده - ۲۲ دبیر شورای هماهنگی به عنوان نماینده و سخنگوی این شورا، مسئولیت برنامه‌ریزی جلسات شورای هماهنگی، پی‌گیری و نظارت بر حسن اجرای مصوبات و انجام کلیه مکاتبات شورای هماهنگی را بر عهده دارد.

ماده - ۲۳ استیضاح دبیر شورا با درخواست حداقل یک سوم اعضاء و عزل وی با رأی حداقل دو سوم اعضاء صورت می‌گیرد. تعیین دبیر جدید شورا مطابق ماده ۱۸ این آیین‌نامه انجام می‌شود.

فصل پنجم: تخلفات و تنبیهات

ماده - ۲۴ در صورتی که دبیر و شورای مرکزی کانون پایبند به آیین‌نامه کانون‌ها، اساسنامه مصوب، مصوبات معتبر کانون یا آیین‌نامه انضباطی دانشجویان نباشد متخلف شناخته می‌شود و باید پاسخگو باشند.

ماده - ۲۵ چنانچه شورای مرکزی کانون جلسه مجمع عمومی سالانه خود را جهت تعیین اعضای شورای مرکزی جدید در موعد مقرر (مندرج در اساسنامه کانون) برگزار نکند، شورای هماهنگی موظف است ضمن صدور اخطار کتبی به دبیر شورای مرکزی کانون، دو ماه مهلت دهد تا نسبت به برگزاری انتخابات در مجمع عمومی اقدام شود. در صورتی که شورای مرکزی کانون نسبت به برگزاری مجمع عمومی در مهلت مقرر اقدام نکند، شورای فرهنگی دانشگاه، شورای مرکزی کانون را منحل می‌نماید. در این صورت شورای هماهنگی، ظرف یک ماه اقدام به برگزاری جلسه مجمع عمومی خواهد کرد.

ماده - ۲۶ در صورتی که دبیر و شورای مرکزی کانون سه ماه متوالی (به جز تعطیلات نوروز و تابستان و بین دو نیمسال تحصیلی) تشکیل جلسه ندهد، ضمن دریافت اخطار کتبی، از شورای هماهنگی، ۱۵ روز فرصت دارد نسبت به برگزاری جلسه شورای مرکزی کانون اقدام کند. در صورت عدم اقدام لازم در مهلت مقرر، شورای فرهنگی دانشگاه،

شورای مرکزی را منحل می‌کند و شورای هماهنگی موظف است ظرف یک ماه نسبت به تعیین تکلیف قانون مزبور اقدام نماید.